XEERKA MADANIGA

BAABKA GOGOL DHIGGA

QODOBBO GUUD

MADAXA I

XEERARKA IYO KU DHAQANKOODA

QEYBT I

XEERKA IYO XAQA

Qodobka 1aad

1. Xeerku wuxuu nidaaminayaa dhammaan arrimaha ay saameynayaan qodobadiisa xaraf ahaan iyo ruux ahaanba.

2. Haddii la waayo qodob degsan ee la dabaqi karo Garsooruhu wuxuu go'aan ku gaarayaa si waafaqsan Mabaadiida Shareecadda Islaamka; haddii taas la waayana Garsoorahu wuxuu ku dhaqmayaa si waafaqsan caddaalada Ijtimaaciga ah ama caddaaladda (equita) iyo curfigii.

Qodobka 2aad

Xeerka waxaa baabi'inkara oo keli ah Xeerka kale oo ka d[illegible] oo caddeynaya baabi'intiisa, ama haddii la helo qodobo ka soo horjeeda kii hore ama habeynaya mowduuc uu horey u nidaamin jirey Xeerkii hore.

Qodobka 3aad

Haddii ayna jirin qodob gaar ah, muddooyinka waxaa lagu xisaabaayaa Kallendaar ka Gregoriyaano.

Qodobka 4aad

Qofka si bannaan ah xaqiisa u isticmaala mas'uul kama aha dhibaatada isticmaalkaas ka dhalata.

Qodobka 5aad

Qofkii si xalaal ah xaqiisa u isticmaala mas'uul kama aha dhibaatadii ka dhalata isticmaalkaas.

Waxaa loo qaadanayaa xaqa isticmaalkiisa in uu sharci darro xaaladaha soo socda:-

b. Hadii ay keli ah ay tahay in dhibaato lagu gaarsiiyo dad kale;

t. Haddii ujeeddadiisu tahay in lagu gaaro dan ay faa iidadeedu aad u yar tahay marka loo eego dhibaatada ka gaareysa dadka kale.

j. Haddii loola jeedo dan aan bannaaneyn.

QEYBTA II

DABIQIDDA XEERKA ISKA HOR-IMAADKA XEERKA XAGGA WAQTIGA

1. Xeerarka ku saabsan awoodda waxaa lagu dabaqayaa dhammaan dadka leh sharuudaha uu xeerkaasi sheegay.

2. Haddii qof sharci horey loogu aqoonsaday awoodda sida [illegible]n qodobada Xeerka hore uu ku waayo awoodda sida waaraqsan qodobbada xeerkii dambe, awood la'aantaas ma saameneyso hawlihii horey uu u sameeyey.

Qodobka 7aad

3. Qodobada cusub ee dhicidda xaqa waxaa lagu dabaqayaa dhammaan dhicidda xaqa ee weli socota.

2. Hase yeeshee Xeerka hore ayaa caddeynaya billaabashada taariikhda, joojinta iyo kala go'ida dhicidda inteeda dhammaatay ka hor inta uu dhaqan gelin qodobada cusub.

Qodobka 8aad

1. Haddii Xeerka cusub uu u goynayo dhicidda xaqa muddo ka gaaban muddada uu dheegay Xeerka hore, kaddib marka uu dhaqan galo Xeerka cusub waxaa la tixgelinayaa muddada cusub xataa haddii muddadii hore ay bilaabatay.

2. Hase yeeshee haddii mudada ku xisaaban qodobada hore ay ka gaaban yihiin mudada ay goynayaan qodobada cusub, dhicidu waxay ku ekaaneysaa dhamaadka muddadaas.

Qodobka 9aad

Sugidda hore u jirtey waxaa lagu dabaqayaa Xeerkii jirey markii sugiddaas la gooyey ama ay waajibka aheyd in la gooyo.

ISKA HOR-IMAADKA XEERKA XAGGA DHULKA (Spazio)

Qodobka 10aad

Haddii la doonayo in la xaddado xiriir sharciyeed oo ku saabsan arrin ay isaga horimaanayaan xeerar kala duwan si loo aqoonsado Xeerka lagu dhaqmayo waxaa la raacayaa Xeerka Soomaaliyeed.

Qodobka 11aad

1. Xaaladada iyo awoodda qofka waxaa lagu nidaaminayaa xeerarka u degsan dalkooda. Hase yeeshee, haddii dhinacyada midkood heshiis ku saabsan lacag oo lagu kala dhameystay ama wax ku dhalinaayo Soomaaliya, uu yahay shisheeye aan awood laheyn, awood la'aantaasina ka dhalatay sabab qarsoon ee aan si sahlan, dhinaca kale u xaqiijin Karin, sababtaasi wax dhibaato ah uma keeneyso awooddiisa.

2. Xaaladda sharciyeed ee qofka leh shakhsiyad sharciyeed ee shisheeye ah, sida Shirkadaha. Ururrada. Hey'adaha sama-falka ah iyo Iwm, waxaa lagu dhaqayaa Xeer qaraneed ee Dalka ay ku leeyihiin fadhiga guud ee joogtada ah. Hase yeeshee haddii qofkaasi, hawshiisa weyn ku qabanayo Soomaaliya waxaa lagu dhaqayaa Xeerka Soomaaliya.

Qodobka 12aad

Shuruudaha ku saabsan ansaxidda guurka waxaa nidaaminaya xeerka qarameed ee labada qof oo is qaba.

Qodobka 13aad

1. Waxyaabaha guurka ka dhasha oo ay ka mid yihiin hantida waxaa lagu dabbaqayaa Xeerka qarameed ee ka dhaxeeya labada qof ee is qaba, haddii kaas la waayo xeerka qarameed ee uu lahaa ninka waqtigii uu dhacay guurka.

2. Sidaasoo kale waxaa loo nidaaminayaa kala tagga iyo furiinka.

3. Furiinka waxaa lagu dhaqayaa Xeerka Qarameed ee ninka markii uu dhacayo furiinka.

Qodobka 14aad

Xaaladaha lagu xusay labada qodob ee hore, haddii labada qof ee is-qaba midkoodu yahay Soomaali markii la sameeyey guurka, xeerka keli ah ee lagu dhaqmayo waa kan Soomaaliga, ayadoo laga reebayo waxyaabaha ku saabsan awoodda guur-gelidda.

Qodobka 15aad

1. Waajibka ku saabsan masruufka dadka qaraabada ah waxaa lagu dhaqayaa xeerka ninka masruufku waajib ku yahay.

2. Haddii qofka masruufka xaq u leh uu yahay Soomaali, waajibkaasi waxaa nidaaminaya Xeerka Soomaaliyeed

Qodobka 16aad

Xeerarka ku saabsan maamul sharciyeed, ilaalinta, xannaanada iyo wixii kale oo lagu daafacaayo dadka aan awoodda laheyn iyo kuwa maqan waxaa loo raacayaa sharciga qarameed ee qofka la daafacaayo.

Qodobka 17aad

1. Dhaxalka xaqa loo leeyahay iyo kan dardaaranka iyo waxyaabihii kale ee loo gooyo geerida awgeed, waxaa nidaaminaaya Xeerka Qarameed ee qofka dhintay, kan dardaarmay ama kan Dhimashada awgeed wax u gooyey.

2. Hase yeeshee, qaabka dardaaranka waxaa nidaaminayaa Xeerka qofka dardaarmay markii dardaaranku la sameenayey ama Xeerka u degsan meesha lagu sameeyey. Sidaasoo kale ayaa loo nidaaminayaa wax yaabaha loo gooyey geeri awgeed (Atti di disposizione).

Qodobka 18aad

Haysashada, lahaanshada iyo xuquuqda kale ee ceynta ah (diritti reali) ee ku saabsan xoolaha guurtada iyo maguurtaduba, waxaa nidaaminaya xeerka u degsan meesha xoolahaas laga helo.

Qodobka 19aad

1. Waajibaadka ka dhasha heshiisyada waxaa nidaaminaya xeerka meesha degmada, haddii dhinacyaddu ay leeyihiin degmo ka dhaxeysa, haddii la waayana degmo ka dhaxeyso dhinacyadda waxaa lagu dabaqayaa xeerka meesha heshiisku ku dhacay, ayadoo laga reebayo mar kastaba mararka uu ka dhasho heshiis dhex maray dhinacyada ama duruuf kale, in dhinacyadu doonayeen in lagu dabaqo xeer ka geddisan.

2. Hase yeeshee, heshiisyada ku saabsan maguurto waxaa lagu dabaqayaa xeerka meesha laga helo maguurtadaas.

Qodobka 20aad

Qaabka qoraaladda ee dhexmara dad nool waxaa nidaaminaya xeerka u degsan meesha qoraaladdaas lagu sameeyey ama xeerka nidaaminaya dulucdooda ama xeerka degmada dhinacyada ama xeerkooda qarameed ee ka dhaxeeya.

Qodobka 21aad

1. Waajibaadka aan ahayn heshiisyo waxaa nidaaminaya xeerka Dawladda ee dalkeedu ku dhalanayaan falka uu ka dhalanaayo waajibkaas.

 www.somalilandlaw.com

2. Hase yeeshee, haddii xilku ka dhasho fal xaaraan ahi, qodobka qaybtiisa hore laguma dabaqayo falalka ka dhacay dibedda kuwaasoo xataa haddii xaaraan ku yihiin xeerka shisheeyaha loo qaadanayo in ay xalaal ku yihiin Xeerka Soomaaliyeed.

Qodobka 22aad

Awoodda iyo qaababka ku saabsan hababka loo qaadayo dacwadda waxaa nidaaminaya xeerka meesha dacwadda laga oogay ama lagu dabaqayo habka.

Qodobka 23aad

Qodobadda hore lagu dhaqmi maayo haddii sidaas si khilaafsan uu sheegin xeer gaar ah ama heshiis duweli ah oo ka dhaqan galay Soomaaliya.

Qodobka 24aad

Marka ay iska hor yimaadaan xeerar aan lagu sheegin qodobada hore, waxaa lagu dabaqayaa mabaadi'da xeerka Dawliga gaarka ah ee Soomaaliyeed.

Qodobka 25aad

1. Xaaladda ku saabsan dad aan jinsiyad lahayn ama dad haysta isla markiiba jinsiyado badan, xeerka la dabaqayo waxaa goynayo Garsooraha.

2. Hase yeeshee, waxaa la dabaqayaa xeerka Soomaaliyeed haddii qofku haysto Jinsiyadda Soomaaiyeed uuna joogo Soomaaliya. haddiise arrintu ku saabsan tahay Dawlad iyo Dawlado badan ee shisheeye ah, waxaa la dabaqayaa xeerka Dawladahaas.

Qodobka 26aad

Marka qodobada hore ay u celinayaan xeer dawlad kale ee gudaheeda looga dhaqmo habab badan ee qaanuuneed, hal-ka lagu dhaqmayo waxaa caddeynaya xeerka gudaha ee Dawladdaas.

Qodobka 27aad

Haddii ay waajib noqoto in la raaco xeer shisheeye, ma lagu dhaqmaayo qodobbadiisa ku saabsan Xeerka Dawliga ah ee gaar ahaaneed.

Qodobka 28aad

Lama dabbaqayo xeerka shisheeyaha ah ee lagu xusay qodobbada hore mararka ay ka soo horjeedaan Nidaamka Guud ama anshaxa wanaagsan.

MADAXA II

QAYBTA I

DADKA (Persone Fisiche)

Qodobka 29aad

1. Jiritaanka qofka waxay ka billaabantaa dhalashada qofka oo nool waxayna ku dhammaataa dhimashada.

2. Hase ahaatee xeerka ayaa goynaya xuquuqda ilmaha caloosha ku jiro.

Qodobka 30aad

1. Dhalashada iyo dhimashada waxaa lagu sugayaa diiwaanno rasmi ah oo loogu tala galay.

2. Haddii sugnaantaas la waayo ama haddii la caddeeyo ineysan sax ahayn tilmaamaha ku yaal diiwaannada, sugidda waxaa lagu sameyn karaa jid kasta oo kale.

Qodobka 31aad

Diiwaannada dhalashada iyo dhimashada iyo gaarsiintooda ku saabsan waxaa nidaaminaya xeer gaar ah.

Qodobka 32aad

Xaaladda qofka la waayey ama maqan waxaa lagu dhaqayaa qodobbo ku sugan xeerar gaar ahaaneed, haddii la waayana xeerarkaas waxaa la raacayaa Shareecadda Islaamka.